

Tetyana Ruda
*Candidate of Economic Sciences, Senior Research Officer,
Associate Professor at the Department of Economic Theory,
Entrepreneurship and Trade
Khmelnyskyi National University*

Руда Т.В.
*к.е.н., старший науковий співробітник,
доцент кафедри економічної теорії, підприємництва та торгівлі
Хмельницького національного університету*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-295-1-99>

THE IMPORTANCE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE TRAINING OF SPECIALISTS IN ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND STOCK EXCHANGE

ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Якісні характеристики життя та розвиток суспільства в цілому багато в чому залежить від стану освітньої системи країни. Освіта, яка враховує потреби ринку праці та здатна реагувати на виклики зовнішнього середовища, виступає своєрідним адаптаційним інструментом, що дозволяє трансформувати суспільство з урахуванням вимог сучасності.

Після широкомасштабного вторгнення росії на територію України вітчизняна система освіти опинилась у вкрай важкому стані, що обумовлено суттєвими пошкодженнями та подекуди руйнацією майнових комплексів навчальних закладів внаслідок активних бойових дій, чисельною еміграцією науковців, викладачів та студентів закордон, неможливістю повноцінного здійснення навчального процесу через перебої з електропостачанням, частими «повітряними тривогами» та ін. Все це обумовлює необхідність у підвищенні ефективності навчання в умовах обмеженості ресурсів через запровадження відповідних інноваційних технологій. Окрім того, слід зауважити, що євроінтеграційні перетворення в Україні, які є пріоритетними в розвитку держави, вимагають підготовки нової генерації фахівців економічного спрямування, у тому числі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

В контексті реалізації навчального процесу інновації пов'язують із введенням нового у цілі, зміст, методи і форми навчання і виховання, організацію спільної діяльності викладача й студентів [1]. При цьому, вони повинні відповідати наступним методологічним вимогам:

- мати системний характер (повинні бути притаманні всі ознаки системи: логіка процесу, взаємозв'язок всіх його частин, цілісність);
- бути ефективними (гарантувати досягнення певного стандарту освіти);
- бути здатними до відтворення (використання технології в інших освітніх закладах);
- носити концептуальний характер (повинна бути притаманна опора на наукову концепцію, що містить обґрунтування досягнення освітньої мети);
- передбачати можливість управління (планування, проектування процесу навчання, поетапну діагностику, варіювання засобами та методами з метою корегування результатів);

– мати здатність до візуалізації (використання аудіовізуальної та електронно-обчислювальної техніки, а також конструювання та застосування різноманітних дидактичних матеріалів і оригінальних наочних посібників).

На сьогодні спостерігається поступова імплементація у вітчизняну практику популярних інноваційних систем навчання, які досить активно використовуються у європейських країнах, зокрема:

– метод «перевернутого класу», сутність якого полягає у тому, що студенти самостійно опановують у зручній для них час базовий теоретичний матеріал, практичні аспекти якого відпрацьовуються в аудиторному режимі разом з викладачем, що фактично має спільні риси із змішаною формою навчання, яка досить часто застосовується у вітчизняних навчальних закладах;

– електронні підручники, які є прототипами елементів електронних модулів, що створюються викладачами вишів;

– відкриті он-лайн курси, які дають можливість безкоштовно опановувати певні матеріали, розроблені науковцями, викладачами, фахівцями-практиками, а це, у свою чергу, розширює доступ до отримання нових знань незалежно від географічного знаходження учасників навчального процесу;

– концепція «Big date», що передбачає створення інтегральної бази даних, яка дозволяє контролювати авторські права за рахунок автоматизованої перевірки текстів на плагіат;

– мобільні застосунки – вміщують усю необхідну щоденну інформацію та файли щодо освітнього процесу, якою можуть користуватись як викладачі, так і студенти.

Таким чином, можна зробити висновки про те, що поряд із класичними педагогічними інноваціями все більшої популярності в освітньому процесі набувають інструменти діджиталізації.

Аналізуючи інноваційні технології, що застосовуються при підготовці фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності у Хмельницькому національному університеті (далі – ХНУ), варто зазначити, що уже багато років поспіль в освітньому процесі використовується створений фахівцями ХНУ комплекс «Електронний університет». У межах цієї інтегрованої інформаційної системи університету діють функціональні підсистеми: «Інформаційна база даних» і «Модульне середовище для навчання».

Функціональна система «Електронний університет» дає можливість викладачам створити електронні журнали й в автоматичному режимі заповнювати заліково-екзаменаційні відомості, отримувати інформацію щодо розкладу та навчального навантаження викладача в розрізі закріплених за кафедрою дисциплін. Окрім того, доступною є функція заповнення звітної документації за видами виконуваних робіт, за результатами чого формується рейтинг викладача в межах кафедри та здійснюється рейтингування кафедр. Користувачами цієї підсистеми є викладачі та студенти.

Що стосується «Модульного середовища для навчання», то дана функціональна складова містить початкові курси в межах усіх дисциплін, які викладаються в університеті. Студенти отримують доступ до лекційного матеріалу, методичних напрацювань викладачів, мають можливість проходити тестування в межах курсу із автоматичним незалежним оцінюванням.

При цьому, основними цілями розробки й упровадження інформаційного комплексу в ХНУ є:

– створення ефективного інформаційного середовища для взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Реалізація в рамках єдиної системи чотирьох класичних етапів процесу управління: збір й аналіз інформації, прийняття управлінських рішень,

контроль за реалізацією прийнятих рішень. Забезпечення керівництва і відповідальних осіб університету об'єктивною і якісною інформацією;

– поліпшення якості навчання за допомогою більш повного використання доступної інформації, творчої активності викладачів і підвищення мотивації студентів. Надання студентам максимальної можливості самостійної роботи з навчальним матеріалом і самоконтролю отриманих знань;

– зниження витрат на організацію освітньої діяльності університету. Підвищення якості і зниження трудомісткості роботи персоналу, який бере участь в організації навчального процесу;

– забезпечення університету ефективним засобом для формування, контролю і реалізації державної політики в галузі освіти на основі сучасних інноваційних технологій [2].

Інформаційний комплекс ХНУ постійно вдосконалюється й доопрацьовується відповідно до вимог освітнього процесу, що дає змогу суттєво спростити процес навчання й імплементувати різні інноваційні технології у практичну діяльність навчального закладу.

Література:

1. Бурко К.В. Інноваційні технології навчання у підготовці фахівців з бухгалтерського обліку. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6361>.

2. Косіюк М.М., Мазарчук А.Ю., Більовський К.Е. Інтегрована система комп'ютерної підтримки університетського менеджменту. URL: https://www.researchgate.net/publication/331467507_integrovana_sistema_komp%27uternoii_pidtrimki_universitetskogo_menedzment.